

SZARVASI LAPOK.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI AR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési és hirdetési pénzek, egy a lap s'ellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra küldendők. Kéziratok nem adnak vissza.

Hirdetési díjak:

Egy három hasábos petsor 5 kr
Kétszeri közlésnél 4 kr
Háromszori közlésnél 3 kr
Többszöri hirdetéseknel engedmény adatik. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.
Anyilt-terben minden garmondör díja 10 kr

Előfizetési felhívás

**„Szarvasi Lapok”
második évfolyamára.**

Midőn egy év előtt lapunk programját szétküldők, abbéli meggyőződésünknek adtuk kifejezést, hogy Szarvas városa bir mindazon kellékekkel, melyek egy helyi-erdeki közlöny fenntartásának élető alapját képezik. S nem csatlakozánk, mert egy részről lapunk körül mint munkatársak csoportosulni, s becses dolgozataikkal vállalkunkat hathatósan gyámolítani, szívesek voltak több már elismert jeles íróval egy sorban társadalmi életünk legkiválóbb erői jelentékeny számban, más részről olvasó közönségünk oly számban lépett lapunk rends előfizetői sorába, hogy a lap fennmaradása anvagilag is biztosítva lett.

Becsés dolgozataikkal lapunkat a mult évben támogatni szívesek voltak: Dr. Bácskay Albert, Bakos Béla, Balkányi (Benczúr) Sándor, Balla Mátyás, Balog István, Dr. Bánfi Zsigmond, Benka Gyula, Bracsok István, Dancs Béla, Grimm Zsigmond, Haviár Dani, Haviár Gyula, Gajdács Pál, Geeser Béla, Horváth Sámuel, Jancsovics István, Kernúch Adolf, Keviczky László, Kontur Béla, Krajcsovics Sámuel, Lichtenverther Antal, Lehr Emma, Mihálfi Lajos, Mocsikónyi József, Molnár János, Moravcsik Géza, Oláh Miklós, Práznóvszky Ferencz, Réthy Dezső, Sipos Soma, Szendy György, Tatay István, Dr. Télessy József, Zih Károly, Zlinszky István és Dr. Zsilinszky Endre. Midőn ügyünk gyámolítóinak ezen díszes során végig tekintünk

hálásan lekötelezetteknek érezzük magunkat és szíves pártfogasukat kérjük továbbra is. Reméljük, hogy úgy ők, valamint azon kívül többen mások is — kik közreműködésüket megígérni szívesek voltak, — támogatásukat a jövőben sem fogják tőlünk megvonni.

Egy év előtt közölt programunkhoz hiven jövőben is hozzá kíván szólni lapunk társadalmi életünk élető kérdéseire, nem azzal a hittel mintha csak mi lennénk hivatalva az igazi utat eltalálni, de azzal a jó szándékkal, hogy azt törkésünk tőlünk kitelhetőleg keresni s így az ügyeket megoldásukhoz közelebb vinni.

Községi, egyházi és egyesületi életünk menetét ezentúl is folytonos figyelemmel fogjuk kísérni.

Ujdonságainkban számolni fogunk városunk, ennek vidéke és — ezentúl inkább mint eddig — meg egyéneket nevezetesebb életmozzanatairól.

Vegyes rovattunk tartalmasságára ezentúl még nagyobb gondot fogunk fordítani.

Tárcaink, mint eddigis, leginkább eredeti cikkeket fog hozni, s gondunk lesz rá, hogy az változatos és élénk legyen.

Lapunk újévtől kezdve, mint eddig egy ivnyi terjedelemben, de jobb papíron és hibátlanabb nyomásban, fog megjelenni hetenként egyszer minden vasárnap.

Előfizetési díj helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 5 frt.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

Az előfizetéseket, valamint minden la-

punkat érdeklő közleményeket, a szerkesztő kiadó hivatalba kérjük küldeni.

Szarvas, decz. 20. 1884.

Mihálfi József,
a „Szarvasi Lapok” felelős szerkesztője
és kiadótulajdonosa.

Az új év!

Végtelen időnek várva várt szülötte,
Megjelentél köztünk, légy hát üdvözölve!

(B) Az időnek végtelen rohamát az emberi véges ész véges korlátok közé osztotta be, s e beosztáshoz mértéket ismét csak a végtelen szellem nyújt. A nap fölkel s a nap leszáll, s ez az égi nap indítja meg ama élet folyamatot, mely bennünk s körülünk folyton áramlik. Ez a nap a mi kis bolygónknak a földnek végzete. Nem mondja ő soha, hogy új korszakot alkot, hanem mi érezzük hogy ő alakít.

Egy esztendő érlelt meg ismét ama égi nap, megérett lehullott mint ama gyümölcs, melyet a fárol lebukni készlet az őszi szél.

Új esztendőnek állunk küszöbén hisz már bele léptünk, de hogy állalépjük, előknek maradván, előttünk áll az ő 365 napjával, talán annyi sajtó érzés, talán annyi örömpillanat, talán kétszer annyi kétség, küzdelem. Az esztendőket érlelő naphól egy sugár tisztán világoi előttünk, a remény sgarra. Hiszen reménnyel lép ki az ifju is az élet küzdterére, reménnyel, hogy a világnak változatos kertjében csak tude illato szivhat, csak pompázó színekben gyönyörködik szemé, nem is gondol arra hogy talán ő lesz az akit megtép minden túske, aki ellen minden porszem támad.

Hányan hasonlítunk itt az év közöttében eme ifjuhoz, s hányan veszik észre egy-egy

Odabenn nagy az élénkség. Ime már péntek van, a lapnak vasárnap kell megjelennie s még nincs összeallitva. Hiányzik egypár friss ujdonság. A mint szemünk hozzaszokik az érlelyes dohányfüstöz, mely a bennlevőket elburkolta, az ablakok körvonala lassanként előtűnnek. A szerkesztő Láposy Leo ur, nyugtalanul feszeng a szobában fel s alá; egy kövér alak az ablaknál izgatottan olvassa a s'omszéd helység heti közlönyét: a „Verebesi Szemlét” egy magas, szőke ifju kefele nyomatot javítgat; csak a kanapén sarkában ül egy nyugodt arcu férju s hallgatag szíjja pipáját.

— Hat csakugyan nem tudtok semmit? kérdi ismétlen a szerkesztő.

Mély hallgatás.

— Nevetseges igazán, hogy Láposon egy hét alatt semmi sem történik! Egy ujdonságunk van: Az a gyerek aki tegnapielőt fult a Láposba. . . Ennyi az egész. Legalabb egy hasábra van még szükségem.

— Mikor szid'ad utóljára az utczai lámpákat? Kérdi csend-sen a kanapé sarkában ülő ur, füstkarikákat erengetve.

— Van annak már több, mint egy hónapja, felelt a szerkesztő.

— Akkor hat megjött újra az ideje. Tegnap este 11 orakor már alig égett egy kettő. Hazamenet a nagy sötétben beleüföttem a fejem egy lámpaszlopba.

— Beléüfötted? kiáltott örömmel Láposy Bravo! . . . Ez jó lesz. — Azzal íróasztalához ült s irt, közbe-közbe a következőket mormogva:

— Hatóságunk botrányos hanyagsága — a közbiztonság veszélyeztetése — tegnap este is társadalmunk egy derék tagja a fejével játszott . . .

— Haha! Kaczagott közbe egyszer, az ablaknál ülő kövér ur.

TÁRCA.

Aggódás.

Elszálltok hát, elrepültök
Kis madárkák: dalaim;
Gyöngék vagytok — úgy féltetek . . .
Nagy vihar dúl odakinn.

E viharon: a közöny-és
Lenézésnek viharán,
Lelkem kisedd madárkái
At nem juttok soha tán.

Az első szél azt dúdolja:
Mi közöm van hozzátok;
Elég vagytok jó magamnak,
Kell is a ti nótátok.

A második rátok rivalg
Es hajba kap veletek
Csupán azért, mert a porban
Kis fészekben keltetek.

De ha lelték néha napján
Szél nem dúlta berekre,
Annak gyuljon kis szivetek
Vidám dalra, énekre.

Mondjátok el: az a fészek,
Mely megszólal bennetek,
Lenn a porban mit almodott —
S ébren mennyit szenvedett.

Balog István.

A szerkesztőségben.

(Felolvastatott a szarvasi Nőegyesület által 1884. dec. 20-án rendezett estélyen.)

Hölgyeim, uraim,

Ha önök kezökbe vesznek egy jól szerkesztett vidéki hetilapot, például a „Láposi Tárogal-

tó”-t, s olvassák annak ékes és érlelyes vezércikkét a komlótermelés szükséges voltáról, gyönyörködnek szellemes tárcajában, melyben pesti levelezők a szingálokat elmésen leírja, elabrandozna érzelmes költeményén, melyben a költő kedvesének bajait a napsugaraival hasonlítja össze, végig futják híreit, melyek kitünően tájékoztatják önöket az elmúlt hét nevezetességei felől kezdve a vasuti kamatgarancián s végezve új kereskedői czégek ajánlásán, közbe elmondva mindent a mi érdekes: a netán előforduló tanczestély sikerét, a díszes hölgykoszorú betürendes névsorával, személyi híreket, közgyűléseket, égi háborút, vízbefulást, hymenhirt s egyéb baleseteket, — ha mondom önök végig élvezik mind ezt, bizonyára nem képzelik, mennyi buzgalom, mennyi verejték árán szerződött mindössze az, amit önök fél óra alatt átfutnak! S aztán ami a vezércikket illeti, az még csak hagyján! — a tárca, az még csak kikerül, — sőt a vers, az olykor — különösen kikeletkor — kegyetlenül nagy számmal halmozódik össze, de a hirovat! a helyi hírek rivata, oh ez gyakran kétségbe ejti a szerkesztőt. Hogyan írjon friss ujdonságokat, mikor hetekig nem történik a városban semmi! Mennyi leleményesség kell hozzá, hogy olyankor is érdekest mondjon, mikor egyáltalán semmi tárgya sincs! mennyi ügyesség, hogy tetszetős alakba öltöztessen oly hirt, mely a leprózaibb a világon, vagy hogy új oldalról mutasson be olyat, a mely már százszer elvult mondva a türelmes olvasó előtt.

Kérem jöjjenek velem egykissé, elvezetem önöket a „Láposi Tárogató” szerkesztőségébe, feltárom önök előtt a szerkesztés titkait, s minthogy Lápos városa ugys nagyon messze van innét, nem is felehetek, hogy a szerkesztőtől orrot kapok.

Tehát nyissunk ajtót s lépünk be a szerkesztőségbe:

elhullámzó esztendő végével, hogy sorsuk amazéhoz hasonló

A reménység mindenkinél édes, mindenki mintha megvolna arról győződve, hogy mivel új szakát kezdjük életünknek, újabb örömöknek el kell érkezniök, s a mi keserű volt a közelmúltban annak, helye nincsen már a küszöbön túl.

Ne csalódjunk! s ne adja ezt az ég, hogy nagyon fájó legyen az ami megcsal — ha csalódás nélkül élnünk nem lehet.

Ne csalódjunk ohajtásainkban, ezt jeleníti ama négy kicsi betű is, melyet a kéz ír le mint a szív tolmácsa, s mely a rokokók, barátok s jó ismerősöktől a szeretetből nyújtott útra való arra a beláthatlan ösvényre, a melyen annyi ezreinknek tátong sötét sírja ködfehébe takarva

Ne csalódjunk a család apa, aki egy esztendő által 365-ször hajtja nyugalomra gondtól súlyos fűjét, hogy a reménység keltse fel újabb nehézségekre. Legyen a reménység számára édes s édesebb a való melyre felérül.

Ne érje csalódás azokat, a kik önmaguk szerencsésjét kovácsolják becsületos uton, hogy a bizalommal fokozódják a törekvése is annak a ki küzd a létért, hogy célját érhesse, mielőtt az egy év meghaladja a célját.

Ne érje csalódás azokat sem, akik a köz jónak derék önzetlen munkáit, hogy az eszme melynek éltüket szentelik legalább az öntudatnak nyújtson dícsoronát.

Ne engedjen az ég csalódnunk csupán csak abban, hogy ez az esztendő rosszabb lesz mint sok más, a mit eddig éltünk.

Reményünk vágyaink emez egy sugára, mely oda vetődik élünk küzdterének, sikos porondjára, jelezze hogy fel fog ragyogni napunk, a mint hogy felragyog azoknak a napja, akik bizva bíznak! Boldog újévet!

C s a r n o k.

Egy lap Szarvas multjából.

A mozgalmas 1848-ik évben Szarvason a legelő-elkülönőség miatt támadt zavar lecsillapítása céljából egy küldöttség menesztetett az első magyar felelős miniszteriumhoz Pozsonyba. Szolgálatot véltünk teljesíteni, ha az ezen mozgalomra vonatkozó következő érdekes okmányokat lapunkban közöljük.

I.

Alfölrött Szarvas Várossa községe által szabadon választott, s rend és béke fenntartására felállítására felügyelő bizottmány, a nép által oda lévén utasítva, hogy Mojsisovicz Samuel, Doleschal János, Conrad Károly és Tóth Samuel polgár társunk s Választmányi tagok Pest-Budára az alább érintendő tárgyak és tudnivalók kieszközlésére küldessenek, ezen követek tenni valójuk, megbízások, s kötelességek e következőkben pontosul, úgy mint:

- Mi az? mi az? kérdi valamennyi kíváncsian.
- No ezt jól csinálta a „Verebesi Szemle” Hahaha!
- Mit? halljuk, mit?
- Hat a multkorai számunk vezércikkét: „a buza nemesítéséről”, szótól szóra átvette s elfelejtette átnevezni; az utolsó kikezdésben aztán így ír: Mi itt Laposon abban a szerencsés helyzetben vagyunk... Hahaha! Ók a verebesiek!
- Ohó! ez is jó lesz a hirrovatba szolt örvendő Laposy, s azzal újra írni kezdet: Hirlapi cikkek átvétele — könnyelmű szerkesztés — komikus felsülés...
- Szokás a „tudjuk” után vesszót tenni? kérdi a kefelemomat javítója, föltekintve a correcturából.
- Attól függ, mi jön utána felelt a szerkesztő.
- Így hangzik a mondat; tudjuk, hogy a mezei gazdaság...
- Akkor, persze, hogy kell
- No mert a kéziratomból, az én cikkemből feledékenységből kihagytam s ide korrekturába a szedő beletette
- Pedig rendesen magam is átdolgozom e cikkeket, sugá Laposy az ablaknál ülök, — különösen helyesirás és pontozási szempontból.
- E pillanatban megnyílik az ajtó s egy szikar magas ifju lép be rajta.
- Mi újság riadt rá a másik négy...
- Verset hozok, felelt az érkező önérettel.
- Csak!... dörmögte kiabrándulva a szerkesztő.
- Kérlek, fordult a jövevény Laposyhoz, olvasd el, Mit szolt hozzá. Tegnap egy kitünö mulatságban voltam s amint hazatértem, éreztem hogy költői hangulat lepet meg... Itt az eredménye. Olvasd csak.

1. Buda Pestre érkeztek kötelességeknek tartásuk azonnal az ujonnan kinevezett és már ott létező magyar Miniszteriumnál megjelenni, s ott a Város alapját s kivált az örökvaltság tekintve a' dolognak vázlatját híven elő terjesztetni.

2. Ha a' Tisztelt Magyar Miniszterium utasításából vagy a' Fenséges Nádorhoz vagy bár mely más föbb helyre menniök kellene, oda is a' meg tudandók vagy előadandók végett elmenjenek.

3. Ha a' jövendőbeli törvényhozó test az örök valtságban ne talán a' népre nézve valami kelvező törvényt alakítana, kérelem képen szorgalmazza a' házatlan lakók sorsának tekintetbe vételét is.

4. Igyekezzenek kipuhatóni azon körülményt mi szerini nyilván valová tétessék, a' mi Városunk mint kiváltakozott község mitsoda tekintet alá esik legeltetésére nézve, — és az Urasággal kötött három rendbeli szerződésünk, úgy mint Urbéri örökvaltság és örök bevallási oklevelek megtartandók e, vagy a' többi nem rendezett községek sorába esik vissza?

5. Tudják meg a' regálékra nézve kötelesek e' a' községek az Urasággal kötött szerződéseket megtartani vagy nem?

6. A' Budapesti központi választmánynál megjelenni s' Szarvas Városa lakossai nevében oda nyilatkozni kötelezetnek, hogy a' szabadságnak veszélyeztetés iránti tiltakozás tárgyában városunk is a' fentiszelt választmány határozatahoz egész buzgalommal ragaszkodik. Költ Szarvason aprilis 4-én 1848. A' helybeli Bizottmány Gyűléséből. A' köz bátorsági Bizottmány nevében

HELLEBRANT JÁNOS

(P. H.) elnök

II.

Nagyméltóságú magyar felelős miniszterium, Kegyes Uraink!

Szarvas városa népgyűléséből kiküldött a közbátorságra felügyelő bizottmány alfölrött tagjai, városunk hazánk átalakulásából kifejlődött rendkívüli körülményei sürgetős volta tekintetéből a miniszterium rendkívüli intézkedését a következőkre ktkérni kötelességeknek tartják.

Szarvas városa a legelő elkülönözése végett perlekedett, de e közben magát megváltani akarván, erre az uraság csak azon feltétel alatt ajánlkozott készenek, ha a nép a pör utjáról eltérve, a legelő elkülönözési kérdést egyesség nyomán akarja feloldatni s az örökvaltság a legelő elkülönözéssel együtt s egymást föltételezve történik. Az urbéri viszonyokból kibontakozni vágyó lakosság, a pörlekedéssel felhagyott és egvezkedett, a onban mind inkább elevenebben érzi, hogy az erkölcsileg ugyszolván erőszakolt egyezség reá nézve káros eredményt szült, mert a legelő elkülönözés minden osztályozás nélkül történvén, a lakosság számára oly rész hasított ki, melynek több ezer holdja víz alatt áll és nagyrésze szikes természetű, — s midőn ekkép érzi hogy az elkülönözés reá nézve nem kedvezőleg ütött ki, s az események kifejlődése következtében az urbéri örökvaltság módja lényegesen megváltozott, — a szarvasi nép a legelő elkülönözés kiigazítását annál inkább kéri, mert ez az örökvaltság feltételül köttetett ki, melynek terheit a status vállalván magára, az a népre nézve teljesen érvényesnek nem tekinthető — s midőn ennek orvoslását kéri, az annál inkább figyelemre méltó, mert rögtöni intézkedés és megnyugtató közbe nem jötte esetére megkárosítása s igazsága érzetében minden uton elégtétel után szomjaz.

Laposy kezébe vette a költeményt, miközben magában szivta azt a tegnapi mulatságot, melynek az eredményét most neki kell elszemvednie, aztán ünnepélyes hangon, keze lebegtetésével folyton kísérve a rytmust, elkezdte szavalni.

Lágyan lebben halik csendben
Langy fuvalom a bajos reggen.
Lágyan lebben halik csendben
Deli leány égi fényben.

— Mit szölsz az alliterációhoz? kérdi a költő elragadtatva.

— Az alliteráció ügyes, csak a végrim gyenge egy kissé. Lásuk tovább.
Harmat lépte lebbenése,
Mint a szikrák szökellése
Szeme villám, haja holló,
Karcu teste andalító.

— Ugy-e elég élénk ez a leírás? szakítá ott ismét félbe a költő.

— Kétség kívül... A rimek itt már hangzatosabbak; a jelzők merészek
S én ott állok elmerülten,
Édes illatár körültem,
Égi üdv dereng szívemben.
Fájdalmas érzet lelkemben.

A költő pár percig várt, szemeit körülhordozta a jelenlevőkön, lesve a hatást, de minthogy mindenki mélyen hallgatott, szünet után némi ingerültséggel megszólalt: A két utolsó sorban, azt akarom mondani: boldog vagyok, hogy látom a lányt, de fáj a szívem, hogy még nem enyém.

— És ez eléggé világosan is kitünik belőle választott a szerkesztő... csak a rim gyenge... Köszönöm e kis költeményt

— Ha valamit hibásnak itélnél javítsd ki kérélek egész bátran.

— Majd simitunk rajta.
— A következő számban már közlöd.

Városunk nyugalmát fenyegető másik elem a censuális háztulajdonosok és a házatlan zsellérek elégedetlensége, kik az általok is az előtt közösen használt legelőből semmi osztály részt nem huztak, holott a valtság terhének egy részt ők is viselték, s ez által véginségre jutván a közcsendet nem kis mértékben veszélyeztetik, ha legalább némi remény nem nyújtatik nekik, hogy a status ö rölök is fog gondoskodni.

Általában Szarvas városa népességében a jelen mozgalmaknak a földnépét felkaroló üdvös eseményei a fájdalomnak azon nemét költötték fel, miszerint a régi nyomasztó állapotból önerővel és tetemes aldozatokkal kibontakozását sajnosan veszi akkor, midőn látja, hogy a szabadság azoknak, kik azt, bár mily akadály miatt magoknak ki nem vitták, jelenleg ingyen adatik meg. Ez a nép érzelmé, mely a jelen mozgalmak között a helybeli közbátorsági bizottmányban aggodalmat ebresztett annál inkább, mert a ssomszéd községekben, hol a legelő szintén elkülönözötetett, a nép az arkokat már is tetteleg behuzogatta s így az elégtelenség nálunk is kitéréssel fenyeget.

A szabadság napja a népek millióinak boldogítására derült fel, de a szabadság élvezetét egyedül az érdekek kiegyenlítésén alapul közcsend és rend biztosíthat, ezért Szarvas városának alfölrött küldötti esedeznek a miniszterium előtt, miszerint városukra kegyesen tekintve, az ottani s általuk megpendített viszonyok kiegyenlítése által a kormány iránt bizalommal viselőt népet atyailag megnyugtatóni sziveskedjék.

Kik egyébiránt bizalmas hódolattal maradunk a magos miniszteriumnak

Pozsonyban aprilis 9-én 1848.

alázatos szolgáló

Mojsisovicz Samuel

Conrad Károly

Tóth Samuel

Doleschal János

mint Szarvas város kiküldöttjei.

Miután a törvényes szabadság és joggyenlőség elveit szerint gyakorolt kormányzat feltétele éppen abban áll, miszerint ugy testületek mint egyesek, ne csak jogaikban tartassanak fel, hanem mások jogainak törvényes uton kívüli megtámadásában gátoltassanak: a felelős magyar kormány annál kevesbb helyeselheti a szarvasi községnek netán kitéréssel fenyegető mozgalmait a legelőkerdes miatt minthogy az, részint egyesség által már bevégezve volt, részint az ide vonatkozó új törvények által elintézve van. Melyeknek nyomán, a folyamodó közbátorsági bizottmány hivatalosan megkerestetik a végett, hogy az érdeklő szarvasi községet, a törvényhez szigorú alkalmazkodására, s a személy- és tulajdonjog kellő tiszteletére a fenytő törvények súlya alatt utasítsa és felelőssé tegye. Költ Pozsonyban, april 9 1848

Gr. Batthyányi Lajos,
miniszter elnök.

Ujdonságok.

— Lapunk t. előfizetői s minden jóakaróinak figyelmébe ajánljuk előfizetési felhívásunkat

— Tolvajlások. Városunkban nem egy izben fordult elő az atóbbi időben lopás. Uglátszik mintha egész szervezett tolvaj társulat kalandozna éjjelenként a városban szanaszét, s ahol kerítés engedi, avagy a kapu nyitva van, ottan nem is-

— Rajta leszek.
— Mert, tudod, megígértem már egy szép hölgynek, tevé hozzá rejtélyesen a költő.

De hát valami újságot nem tudnál? kérdi a kanapen ülő.

— Újságot? Hadd gondolkozzam.

— Nem szégyeled magad, te szalónhős! Te előtanczos!... Valami hymenhiert, vagy bált!...

— Nini! hát a holnapesteli házi mulatságot Kortyósyéknál jelezted már a lapban?

— No bizony! jegyzé meg Laposi kicsinylő mosolyal. Minő naivság! Ezen már rég túl vagyunk Már a mulatságot is leirtam részletesen. Az egész bali tudósítás készen van, onnan hogy: sikerült mulatsága a köztiszteletben álló Kortyay Bertalan hazánál, — élénk kedv — derült hangulat — a háziak szivessége — fesztelenség stb. egészen odaig, hogy: a bajos hölgykoszorúból fölemlítjük (természetesen valamennyit fölemlítjük, lévén előfizetők) — itt aztán üresen marad pár sor a nevek számára... ezt a névsort ott az estélyen írom meg s Vasárnap reggel, ha a mulatságról haza megyünk, a szedő kezébe nyomom s 9 órára készen van a lap.

— Hát, kérdi a költő a verebesi hymenhiert tudjátok?

— Halljuk!

— A szép Kenderey Melanie szülői akarata ellenére férjhez megy Ártándihoz... Volt speculusz a háznál! az öreg Kenderey dühös volt. De végre is a lány könnyei meglágyították.

— Oh pompás! kiallott Laposy örendezve Az ily híreket remekül lehet fogalmazni: — A kötelesség szentesített bátyjai — a szenvedély mindenható ereje — a társadalom itélete — a szív jogai sat.

(Vége következik.)

merve akadályt hivatlanul betérnek s elcsenegetnek az udvarból egyet-mást. Es-tekét nem említünk egyenként, sokan tudnának panaszt hozni fel a mondottak bizonyításául. Csak nem rég történt, hogy a zsinagóga épületben a mészárszéknek szánt helyiségből 5 zsák almát emeltek el. Legyenek éberek rendőreink!

Népesedési mozgalom. a szarvasi ág. h. evang. egyházban az 1884-ik év folyamán. Született: 604 fi 537 nőnemű, összesen 1141 egyén. Ezek közül Kondoroson szül. 56 fi 49 nő összesen 105 egyén. Törvénytelen szülött: 19 fi 8 nő összesen 27. Kondoroson 3, összesen 30. Tizzel kevesebb mint az előbbi évben. Halva lett: 19 fi, 16 nő, összesen: 35. Első szülött: 119 fi 103 nő, összesen 219. Ikrek 20 esetben: 9 esetben fiuk, 4 esetben leányok, 7 esetben fiu — leány. Esküdtetett: 236 pár és pedig: nőlen — hajadonnal: 186 pár, nőlen — özvegnővel: 2 pár, özvegy — özvegnővel: 34 pár, özvegy — hajadonnal: 13 pár, Elvált férj-özvegnővel: 1 pár. E szerint házasságra lépett: 188 nőlen (legény). 47 özvegy férj, 1 elvált férj, 119 hajadon, 37 özvegy nő. Összesen 472 egyén. 42 párral kevesebb mint a múlt évben. Ezek közül tisztán evang. 222 pár, 4 evang. férj kath. nővel, 5 evang. nő kath. férjjel, evang. és reformatus 5 pár, vérrokonsági felmentés 2 esetben, sógorági felmentés 1 esetben. Hirdetés alóli felmentés 1 esetben. Elhalt: 348 fi 323 nőnemű, összesen 671 egyén. Ezek közül Kondoroson 49 egyén elhalt 20 egyénnel több mint a múlt évben. A születések száma 470-el mulja fölül a halálozások számát. A halál elválasztott 154 házaspárt, mégpedig 72 férj, 82 nő halt el. A házaspárok 80 párral gyarapodtak. Özvegy férj elhalt 24, özvegy nő 42. Szerencsétlen halál 4 esetben, még pedig: 3 ízben vízbefulladás, 1 ízben gőzgép által szétlétve. Öngyilkosság nem fordult elő. Komfir málvá lett 218 fi, 170 nő növendék, összesen 388 egyén. Úrvacsorájához járult 7662 egyén. Iskolás gyermek, a belső iskolákban: 1760, a külsőkben 919, — összesen 2679 növendék.

Névnapi ünnepély. Városunk országgyűlési képviselője Haviar Dani névnapja alkalmából jan. 2-án barátságos estélyt rendezett. Városi társadalmi viszonyainknak örvedetes állapotját tünteti fel az a körülmény, hogy a vendégkoszorúban kormánypartiak és ellenzékiek szép egyetértéssel töltötték együtt a kedélyes estét. A vidgók egy szép tettel is örökítették meg a napot, gyűjtést rendeztek egy népiszkolai jutalomra Ennek eredménye 8 frt lett, mely összeg legközelebb jutalmul fog kiadtni a belvárosi Benka Pál iskolájában azon fiúnak, ki e magyar nyelv elsajátításában ezidén a legnagyobb szorgalmat fajtja ki. Egy más jótékony célra pedig összehozt 12 forint.

Gazdaság, ipar és kereskedelem.

Ujtások az életbiztosítás terén.

Az előre haladt korszellem, az általános művelődés, de különösen a közgazdaság terén mutatkozó óriási fejlődés, a minden művelt államban oly annyira felkarolt életbiztosítás, üdvös intézményére is kifolyással van. Mint halljuk, hazánk első biztosító intézete az „Első magyar biztosító társaság” különös tekintettel van a körülményre, s az életbiztosítási üzletágban két irányban nagyobb mérvű ujtásokat szándékozik lehozni: amennyiben egyrészt táblázatait bárom új kombinációval (XVIII. XIX. és XX. táblázattal) szaporítja, másrészt pedig összes táblázatainak feltételeit jelentékenyen módosítja. A XVIII. tabl. szerint a tőke egy bizonyos időtartam lejártá után fizetetik, ki akár él akkor a biztosított, akár nem. Mindjárt az első pillanatra látni, hogy a táblázat igen egyszerű és sokkal ajánlatosabb egyéb kihazasítási biztosításoknál, melyek szerint a gyermek halálával a biztosítás megszűnt. A XVIII. táblánál csak egy élet jön szóba az atyáé. A meddig él fizeti a díjakat; a tőkét pedig bármelyik gyermekének hatra hagyhatja, s nem szükséges a biztosítás érvényét egyik vagy másik gyermekének életéből függővé tenni. A XIX. táblázat nem kevésbé tetszetős, mert e szerint esetleg kétszer is kifizeti a társaság a biztosított összegét. Ugyanis, ha z biztosított a kikötött idő előtt elhal, a társaság kifizeti az örökösöknek a biztosított tőkét; de ha a lejárati időt eléri, kifizeti a társaság a biztosított tőkét s a mellett, még egy ugyanolyan, tőkére szóló díjmentes kötvényt is ad, melynek összege a biztosított halálával kerül kifizetésre. Végre a XX. táblázat a legelőnyösebb életbiztosítási kombinációnak mondható: mert alig gondolható igény, melyet ezzel kielégíteni nem lehetne. E táblázat szerint feltétlenül kétszer fizet a társaság, és pedig egy ízben a kikötött időtartam lejártakor, akár él akkor a biztosított akár nem másod ízben pedig a biztosított halála alkalmával, ha az a kikötött időtartam lejártá előtt vagy után következik is be. Különös felemelést érdemelnek azok a módosítások, melyeket az „Első magyar általános biztosító társaság” szintén a legközelebbi időben akar foganatosítani, s melyek által összes biztosító feleit rendkívüli kedvezményben fogja részesíteni. Ilyenek lesznek: hogy az esetben, midőn a fel a díj fizetést folytatni nem tudja, vagy nem akarja a biztosított összeg a biztosítás kikötött tartama és a már lejárt idő arányában, melyre a díjak befizettek, szállítatik le. Vagyis, ha valaki — például 1000 fítot biztosított 20 évi tartamra, 5 évi befizetés után 250 fíto éviután 500 fíto, 15 évi után pedig 750 fítnyi tőkésített összegről szóló kötvényt kap. Nagy kedvez-

mény ez a felre nézve, s nagy megnyugvásra szolgálhat a biztosítás megkötésekor azt tudván, hogy az esetre, ha viszonyai kényszerítnek a díj fizetéseket beszüntetni: az a tőke, a mely a biztosítás fennállása idejének megfelelő, részére okvetlen megmarad. E módnal meg az is igen előnyös, hogy a kiszámítás felette egyszerű, s a fel maga is bármely percben meghatározhatja az öt megillető összeget. Azt hisszük, szolgálatot te-zük hazánk közönségnek, midőn az életbiztosítási üzlet körében behozott reformokra figyelmét felhívjuk; s rezzük ezt annál szívesebben, mert a reform törekvéseket a közönség igényeihez való alkalmazkodást épen hazánk első intézeténél tapasztaljuk kiváló mérvben. Csak kívánatos, hogy közönségünk ez intézetet — mely korrekt eljárása, jótékonyága, az irodalom, művészet és tudomány nagylelkű pártfogása által az általános rokon-zenvet ugys kiérdemelte már magának — kellő támogatásban részesítse: hogy így az életbiztosítás üdvös intézménye nálunk is a közgazdasági téren oly tényezővé váljék, a melynek a nyugateurópai államokban már régóta szerepelni látjuk.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
Mihálfi József.

2207/884.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. jbróság mint telexki hatóság hózhírré teszi, hogy Rozenthal Márton b. csabai lakos végrehajtható Pollák Károly és neje Veinberger Josefa szarvasi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 500 fíto tőke követeles és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szarvasi kir. jbróság területén levő Szarvas községében fekvő a szarvasi 6106-ik sz. tjkvben foglalt és végrehajtást szenvedettek nevével A. f. 1. R. sz. a (2341—42.) hrsz. 237. öles beltelek és rajta levő építményekre az árverést 1000 fítoiban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az 1885. évi január 29-ik napján d. e. 10 órakor Szarvas község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 100 fítot készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniseri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 108. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A szarvasi kir. jbróság telexki hatósága 1883. novemberhó 6.

Kontúr József, kir. járásbíró.

Singerssrasse 15.
zum
gold. Reichsapfel

P S E R H O F E R J. F É L E

gyógyszertár
Bécsben

Vértisztító labdacok

A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmazott, ezen labdacok számtalanszor és a legrovidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacossal 21 kr. 1 tekeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr. bérmentelen utánvét mellett megküldéssel 1 frt 10 kr. (1 tekeresnél kevesebb nem küldetik szét.) Számtalan levél érkezett, melyek írói halálát mondanak a labdacokért, melyeknek a legkülönfelebb és legsúlyosabb betegségeik helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja.

A számtalan köszönő iratok közül idemeljük közülünk néhányat.

Waldhofer az Ybbs mell. 1880. november 24.

Nyilvános köszönet!

Tekintetes ur! 1862-től óta szenvedtem aranyeres bánta omban és hügyrekedésben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind rosszabbá vált, úgy, hogy időmultával heves hasfájást is éreztem, (a betek összehúzóerője következtében); teljes étvágytalanság állott be, s mihelyest csak a legcsekélyebb étkezést vagy egy korty vizet nyestem is le, alig bírtam a puftadás, nehéz zihálás és fulladozás miatt egyenesen állni. nüg nem végre az ön, csaknem csodálatos hatású vértisztító labdái használatához folyamodtam, melyek nem tévesztették el hatásukat s engemet csaknem gyógyíthatlan bajomból tökéletesen megszabadították. — Minek következtében én a tekintetes urnak vértisztító labdái s más erősítő gyógyszerre nem győzőm halál s elismerésemet elegendőképen kifejezni. — Kiváló mely tisztelettel

Oellinger János.

Tekintet ur! Oly szerencsém voltam véletlen az ön vértisztító labdáihoz jut-hatni melyek nálam csodákat műveiték! — Évek óta szenvedtem fejfájás és szédülésben, egy barátom az ön labdáihoz átengedett nekem 10 darabot s ezen 10 darab labdac engem oly teljes tökéletesen helyreállított, hogy az valódi csoda — Köszönetem mellett kérek még 1 csomagot.

Priska, 1881. márcz. 13.

Pár András.

Bielitz, 1874. június. 2.

Mélyen tisztelt Pserhofer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztító-piluláinak” egészségünket köszönjük, írásban fejezzük ki legmélyebb hálaikat, az ön pilulái sok betegségben, melyly ellen semmi más szer nem használt, a legcsodásabb

Amerikai köszvény-kenőcs, gyorsan és biztosan ható, két-két napon belül a legrosszabb köszvényes és csúszos baj, nevezetesen hátgerinczbaj, tagszaggatás, görcs, ideges fogfájás, fejfájás, fülzaggatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Chinai toilette-szappan, a legelőnyösebb szappangyártás terén. Használata után a bőr bárszony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-től évek óta legbiztosabb szernek van elismertve, merte mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen 1 tégely 40 kr.

Élet-essencia (prágai csepp, svéd cseppek) megromlott gyomor, rossz emésztés, windennemű altesti bajok ellen, kitűnő házi-szer, Egy üvegcsé 20 kr.

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kívánatra pontosan s a legjutányosabban beszereztetik.

Postai küldemények 5 frt aluli megrendeléseknél csakis az összeg előlege beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvéttel is eszközöltetnek.

A legtöbb elősorolt specialitás kapható Budapesten, Török József gyógyszerárában, király-uteza 12.

H I R D E T É S E K.

IV. évfolyam. Előfizetési felhívás a IV. évfolyam.
„Magyar Háziasszony”

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdasz-
 szonyok orsz. egyletének hivatalos közlönye IV. évfolyamára
 A magyar hölgyek ezen egyetlen szaklapja ma már nagy e terie-
 desnek örvend, a társadalom minden rétegében Képviselet a nők ösz-
 ses érdekeit, hasznos tanácsokat ad és a mellett, hogy a takarékos
 gazdálkodás és a rendszeres háztartás elveivel megismertet, még kel-
 lemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit.
 Tránnya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal me-
 nyecske, a szerető anyja, a gondos háziasszony és az öreg anyóka,
 egyaránt élvezettel olvashatják. Egyes rovatai, mint a háztartási,
 kertészeti, egészségügyi (házi orvos) és divat rovatait va-
 lamint vezércikkeit is szakavatott írók és írónők által töltöttek be
 és e mellett a tárcza és regényrovatban is a elismert többi
 munkatársakkal találkozunk olvasóink; máltán megérdemli tehát azt a
 nagymérvű érdeklődést, melyben részesedik, mert hol egyszer bekö-
 szontott, ott nélkülözhetetlen társalkodó a „Magyar Háziasszony” az
 olvasó asztalon. — A csinos kiállítású, vasárnapokon 12-10 oldalon
 megjelenő lapnak előfizetési ára:

Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt negyedévre 1 frt 50 kr.
 Előfizetések a „Magyar Háziasszony” kiadóhivata-
 lához: Budapest, váci körút 20. sz. a intézendők és a
 hó bármely napjától elfogadtatnak.
 A „Magyar Háziasszony” kiadóhivatala mutatóvany-
 számokat ingyen és bérmentesen küld mindazoknak, a
 kik ez iránt hozzá — legzélszerűbben levelező-lappal
 — fordulnak.

A „Magyar Háziasszony”
 kiadó-hivatala Budapest, váci-körút 20. sz.
 E szaklapnak egyik háztartásból sem szabadna
 hiányozni, miután útmutatásai mellett több száz forintot
 lehet a háztartásban megtakarítani. 5-4

Jó mulatságot igazi nemes élvezetet
 szerezhet
mindenki ingyen

ha a
„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

kiadóhivatalához
 fordul egy mutatóvany-számért, melyet a kiadó kívánatra
 bárkinek bérmentve megküld.

A ególesőbb, legkedveltebb szépirodalmi lap kü-
 lön divatlappal és könyvalaku regény-melléklettel.

Érdekes és válogatott olvasnivalók a legjobb íróktól.
 Minden számban pompás képek.
 Előfizetési ár: Egész évre 6 frt — kr.
 Félévre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala
 Mähner V. Imosnál, Budapest, papnövelde-utca 8-ik szám. 3-2

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A „GONDÜZŐ” SZÉPIRODALMI HETILAPRA

Midőn ezelőtt negyed évvel lapunkat megindítottuk programunkban hangsúlyoztuk, hogy csak olyan műveket fogunk közölni, melyek az olvasó szellemét emelik és nemesítik, igyekezni fogunk, hogy lapunk minden művelt magyar család nélkülözhetlen olvasmányává váljék és azt minden anyu bátran adhassa serdülő leánya kezébe.

Nem kimélve semmi költséget, nem rettenvén vissza semmiféle áldozattól minden törekvésünket oia irányoztuk, hogy kiadott program- munkat hiven teljesítsük és most egy évnegyed múlva bátran hivatkozhatunk rövid, de már is nyomothagyó multunkra és önérettel terjeszt- hetjük elő eddig megjelent számaink tartalmát:

Regények: „Székely támad, Székely banja” történelmi regény P. Szathmáry Károlytól; „Izsák” társadalmi regény Kaszár Emilől; „Palkó vitéz” humoros népregény Margitay Dezsőtől; „A paraszt gróf fia” Sziklay Janostól; „Ki lesz az örökös?” Hartmann Plóntól; — Elbeszélések és rajzok: „A megfejtelt család” elbeszélés P. Szathmáry Károlytól; „Egy magyar ördög” regényes korrajz és „A club” események a megyei életből Mikszath Kálmántól; „Karácsonyest a tengeren” igaz történet Balázs Sándortól. Azonkívül költemények: Komócsi Józsefől, Kis Józsefől, Reviczky Gyulától Lévai Sándortól, Benedek Aladártól stb.

E szerint munkatársaink az irodalomban jól ismert, tisztelt nevek, kiknek legnagyobb részével találkozunk a Kisfaludy- és Petöfi társaság fölolvadó ülésein.

A „Gondüzo” tehát az egyedüli szépirodalmi lap hazánkban, mely kivétel nélkül elsőrangú íróink által támogatva, ezéül tüzte ki ma- gának, hogy bármily áldozatokkal is folytatni fogja az erkölcs és szellem nemesítésének magasztos föladatát.

Az összes hazai sajtó nyilatkozata szerint a „Gondüzo” szépirodalmi hetilap első rendü eredeti regéy tartalmát, csinos kiállítását és olcsó árát tekinte, páratlanul áll irodalmunkban.

A „Gondüzo”-ben a család minden tagja megtalálja a maga olvasni valóját, mert a lelket és erkölcsöt nemesítő érdekes regényeken kívül, helyet találnak az ismeretterjesztő közlések, a humor, ehméség és szórakoztató cikkek. A rózsaszín borítékon „A magyar gazdaszony” címü állandó rovat a család, konyha és kert számára hoz né külözhetlen és hasznos tudnivalókat, havonkint egyszer kimerítő divattudósítást, azonkívül pedig adományokat és talányokat, melyeknek helyes megfejtésére tetemes értékü jutalmat tűzünk ki.

Habár eddig a kezdés nehézségével kelle is küzdenünk, azért lankadatlanul fogunk arra törekedni, hogy a legjobb írókat egyesítve magunk körül lapunkat a tökély legmagasabb fokára emeljük.

A „Gondüzo” újévi számában egyszerre három eredeti regényt kezdünk meg: Tolnai Lajostól „Az új főispán”, Vértessy Arnoldtól „Csi- ricsári Bertalan ur ö méltósága” és Margitay Dezsőtől „A végzet” címűeket. Azonkívü elbeszéléseket, humoreszkeket, költeményeket és rajzokat a legkiválóbb hazai íróktól.

Rendületlenül meg fogunk maradni eddigi programunk mellett és kérjük hazai irodalmunk pártolóit, hogy a „Gondüzo” előfizetőinek sorábs lépve, hazafias vállalatunkat előmozdítani kegyeskedjenek, mert nem csupán 156 ivnyi eredeti regényt, beszélyt, költeményt, e melle nem csupán 25 é v n y i szórakoztató olvasmányt, a lunk évenkint csekély 6 frtét előfizetőinknek, hanem megválogatva, a legjobb írók legki- válóbb munkáinak tarházává igyekszünk tenni azt a 156 ivet, melyek beköive 15 kötetet adnak és mindenkorra meg fogják tartani becsét, a 25 ényü borítékon pedig a vegyesek egész tarka világát igyekszünk egyesíteni.

A „Gondüzo” megjelen minden vasárnap sürüen nyomatott három iven, fél ivnyi szines borítékkal

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

————— Egy évre 6 frt, felévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. —————

RENKIVÜLI JUTALOM:

Hogy t. előfizetőinknek minden irányban kedveskedhessünk, elhatároztuk, hogy nem kimélve semmi költséget e téren is a lehető leg- nagyobb áldozatot hozzuk és oly szerencsés helyzetben vagyunk, hogy hírneves hazánkfia MUNKÁCSY MIHÁLYNAK.

„A BÚS BETYÁR”

címü kitünö eredeti olajfestményét kizárólag előfizetőink számára sokszorosíthassuk,

E kép aranyozott barok kerettel együtt 110 cm. széles, 84 cm. magas, és azt előfizetőink csekély 6 frt árán megrendelhetik. Buda- pesten kívül lakó előfizetőink ezenkívül 1 frt csomagolási díjat kell fizetniök.

➡ E képet mindegyik előfizető — még a negyedéves is — azonnal megkaphatja, miheyzt ez illető előfi- zetési összeget beküldi. ➡

➡ Mutatóvany-számokat ingyen és bármentve küldünk mindenkinek, kik eziránt alúlrít kiadóhoz fordulnak.

————— Gyűjtöknek 10 előfizető után egy tiszteletpéldányt adunk. —————

Az előfizetési összegek legzélszerűbben posta-utalványon küldendők a „Gondüzo” kiadóhivatalába:

SZÉKELY ALADÁR,

a „Gondüzo” kiadó-tulajdonosa. Budapest, VII. Dobutca 14.